

นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบเมืองสุขภาพดิจิทัลออนไลน์ยุคใหม่ Thailand 4.0

เขตเกียรติ แก้วกลกิจ (ภบ.เกียรตินิยมอันดับ 1) , สม.

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 พิษณุโลก กรมควบคุมโรค

บทคัดย่อ

ความเป็นมา เขตเมืองคือบริเวณลักษณะเฉพาะที่มีประชากรอยู่อาศัยอย่างหนาแน่นเป็นชุมชนระยะต่อไปสังคมเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมืองมากขึ้นส่งผลให้เกิดปัญหาโรคและภัยสุขภาพที่ซับซ้อน สังคมเมืองจำเป็นต้องมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดต่อสื่อสารรูปแบบต่างๆได้ตลอด 24 ชั่วโมงในการช่วยเหลือ และดำเนินกิจกรรมป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ เกิดการแบ่งปันข้อมูลความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา กระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ตอบสนองความต้องการใช้ชีวิตของคนเมืองยุคใหม่

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าถึงบริการเชิงรุกมาตรการเตือนภัยการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในรูปแบบสังคมสมมุติออนไลน์ขนาดใหญ่ เกิดการรับรู้ข้อมูลความเสี่ยงสุขภาพตามสถานการณ์ มีความตระหนักในการป้องกันตนเองมากขึ้น วิธีการดำเนินงาน โดยการพัฒนาต้นแบบเมืองดิจิทัลออนไลน์เตือนภัยโรคและภัยสุขภาพรูปแบบที่ทันสมัย แล้วจัดทำมาตรการเตือนภัยฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์พร้อมการเผยแพร่ปฏิสัมพันธ์สู่ประชากรในเขตเมืองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน พบว่าได้ต้นแบบต้นแบบ“เมืองสุขภาพดี”ดิจิทัลออนไลน์ โดยมีลักษณะรูปแบบที่สำคัญคือใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สมัยใหม่ ทีวีป๊อป ล็อก <http://ubdpc2.blogspot.com> มีชุมชนเสมือนย่อยเป็นสื่อสังคมออนไลน์ คือ ชุมชน Facebook, LINE, Twitter, Google plus แล้วสร้างคุณสมบัติให้มีเครื่องมือ“ล่ามอัจฉริยะ”แปลเนื้อหาจากภาษาไทยเป็นภาษาท้องถิ่น เช่น ภาษาจีน และภาษากลุ่มประเทศอาเซียน เช่น เมียนมา ลาว เขมร มาลายู เวียดนาม ชาว อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ รวมทั้งภาษาต่างๆ ทั่วโลกอีกกว่า 103 ภาษา เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน เยอรมัน อาหรับ ละติน ฯลฯ ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้โดยไร้เขตแดนทางภาษาและวัฒนธรรม มีระบบวิเคราะห์สถิติแสดงผลการปฏิสัมพันธ์ในเมืองเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และเวลาทั้งหมด เป็นรูปแบบตัวเลข แผนภูมิกราฟ เข้าถึงได้จากโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนและคอมพิวเตอร์ มีผู้ร่วมปฏิสัมพันธ์ช่วงเดือน ตุลาคม 2560 ถึง มีนาคม 2561 จำนวน 19 เรื่อง กว่า 1,700 ครั้ง เรื่องยอดนิยมมากที่สุด 5 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ โรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วง อุบัติเหตุทางถนน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคไข้หวัดใหญ่

สรุปและวิจารณ์ ต้นแบบเมืองสุขภาพดิจิทัลออนไลน์มีลักษณะที่สำคัญ คือ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ผสมผสานกัน ดำเนินการทางทีวีป๊อป ล็อก มีชุมชนเสมือนย่อยเป็นสื่อสังคมออนไลน์ยอดนิยม มีเครื่องมือล่ามอัจฉริยะแปลเนื้อหาจากภาษาไทยเป็นภาษาท้องถิ่น ภาษากลุ่มประเทศอาเซียน และภาษาสำคัญต่างๆ ทั่วโลกอีกกว่า 103 ภาษา ไร้เขตแดนทางภาษาและวัฒนธรรม มีระบบวิเคราะห์สถิติอัตโนมัติเป็นตัวเลขและแผนภูมิกราฟ ปฏิสัมพันธ์ผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน และคอมพิวเตอร์ กระจายแบ่งปันข้อมูลความรู้ทางสาธารณะได้ในวงกว้าง รวดเร็ว ภายในเวลาอันสั้น ไร้รอยต่อข้อจำกัดด้านเวลาและพื้นที่ สื่อสารทางตรงถึงประชาชนเหมาะสมกับวิถีชีวิตคนเมือง ข้อเสนอแนะ ทิศทางการใช้ประโยชน์ในระยะต่อไป หน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานในระดับพื้นที่ ควรดำเนินการรวบรวมเทคนิควิธีการนวัตกรรมฯ นี้ แล้วประยุกต์ขยายผลกระตุ้นคนเมืองรุ่นใหม่ผ่านช่องทางสาธารณะต่างๆ ให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงบริการความรู้ในการป้องกันตนเอง ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม รู้วิธีการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง ป้องกันตนเองล่วงหน้า จะช่วยลดหรือบรรเทาความรุนแรงของโรคและภัยสุขภาพ มุ่งสู่สังคมเมืองสุขภาพดีถ้วนหน้า

คำสำคัญ : เขตเมือง , ออนไลน์, โรคและภัยสุขภาพ, นวัตกรรม,